

WYPOMINKI ZA ZMARŁYCH

Znamy przebieg tego nabożeństwa: kapłan lub lektor wyczytuje długą listę imion i nazwisk ludzi, którzy już odeszli z tego świata. Potem modlimy się w ich intencji prosząc Pana Boga, aby naszych bliskich zmarłych przyjął do swego królestwa. To piękna modlitwa, której korzenie sięgają Starego Testamentu. W Drugiej Księdze Machabejskiej czytamy, że Juda zebrał pieniądze, aby złożyć ofiarę przebłaganą za grzechy żołnierzy poległych w walce. Uczynił tak myśląc o ich zmartwychwstaniu (por. 2 Mch 12, 38 – 45). Od tego czasu powstała tradycja modlitwy za zmarłych wraz ze składaną w ich intencji ofiarą.

U początków chrześcijaństwa modlitwa za zmarłych miała swoje bardzo ważne miejsce. Podczas sprawowania Mszy świętej, biskup odczytywał tzw. dyptyki. Były to tabliczki, na których uczestnicy liturgii wypisywali imiona ludzi, za których się modlono. I tak najpierw były to dyptyki z imionami żyjących biskupów, ofiarodawców i innych ludzi ważnych dla danej wspólnoty. Drugą grupę dyptyków stanowiły imiona świętych, za których postawę i świadectwo dziękowano Panu Bogu. I wreszcie trzecią grupę dyptyków stanowiły imiona bliskich zmarłych. Nieraz odczytywanie dyptyków trwało bardzo długo. Po odczytaniu listy imion zmarłych, biskup modlił się, aby Bóg wpisał te imiona do Księgi Życia, wypowiadając następującą formułę: „Teraz wpisz te imiona na niebiańskiej stronicy (...), abyśmy nie byli zawstydzeni w dzień, kiedy przyjdiesz ten świat osądzić. Amen.” Dzisiaj w czasie wypominków prosimy Boga o to samo, aby wypisani na wypominkowej kartce zmarli, zostali zapisani w Bożej Księdze Zbawionych.

Z czasem, gdy zrezygnowano z długiego czytania dyptyków w czasie Mszy świętej, modlitwa za zmarłych stała się osobnym nabożeństwem. Obecną formę wypominków z ich podziałem na jednorazowe, oktawalne, półroczne i roczne znamy od dziesiątego wieku.

Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Kingi
ul. Siemomysła 37
30-571 Kraków
konto: 10 1240 4474 1111 0000 4664 5393

608 354 914 - ks. proboszcz
506 165 724 - ks. wikariusz
plaszow@kinga.diecezja.krakow.pl
www.kinga.diecezja.krakow.pl

BIULETYN INFORMACYJNY

Parafii św. Kingi w Krakowie

Nr 439 listopad 2024

DROGA NADZIEI

Religijność jest wpisana w naszą naturę. W każdym czasie i w każdej kulturze ludzie szukali i wciąż szukają Boga. Nieraz błądzą, nieraz sami wymyślają sobie bóstwa, w które wierzą. Nierzadko też odnajdując ślad prawdziwego Boga przypisują Mu cechy, które są dla nich wygodne... My, katolicy, jesteśmy w tej szczęśliwej sytuacji, że Bóg sam do nas przyszedł, sam się nam objawił. Bóg pokazał swoją miłość, swoją prawdziwą naturę, swoją wolę odnośnie każdego człowieka. Bóg objawił nam samego siebie w Osobie Jezusa Chrystusa, naszego Zbawcy, który z miłości do nas stał się człowiekiem, podobnym do nas we wszystkim oprócz grzechu. Z miłości do nas dał nam prawa, których przestrzeganie gwarantuje nam szczęście. Nasz Stwórca „uczynił nas swoim ludem na zawsze i stał się naszym Bogiem” (por. 1 Krn 17, 22).

Przyjmujemy Boże objawienie i chcemy trwać przy naszym Bogu. Chcemy wypełnić Jego wolę, chcemy doświadczać Jego bliskości. Naszym pragnieniem jest oddawanie Mu czci tak, by On był z nas zadowolony. Dlatego wciąż tworzymy nowe formy pobożności i modlitwy, albo poszukujemy ich w skarbcu historii Kościoła.

My, ludzie, różnimy się między sobą. Mamy różne charaktery, temperamenty, różne rysy osobowości. Niejednakowo patrzymy na otaczającą nas rzeczywistość, niejednakowo wyrażamy nasze myśli, uczucia, emocje. Różnimy się także w sposobie przeżywania wiary, przeżywania intymnej relacji z naszym Ojcem, który jest w niebie. To bogactwo ludzkich postaw znajduje swoje odzwierciedlenie w wielości różnych nabożeństw, w których uczestniczymy i przez które okazujemy Bogu naszą miłość do Niego, zanosimy do Niego prośby i błagania, prosimy o wybaczenie naszych grzechów. Znamy takie nabożeństwa jak: adoracja Najświętszego Sakramentu, Liturgia Godzin, czytanie Pisma Świętego, rozważania Drogi Krzyżowej, śpiewy litanii, Gorzkie Żale, Godzinki, koronki, modlitwy za zmarłych, nabożeństwa Maryjne w tym różańcowe i Anioł Pański, nabożeństwa ku czci świętych, nabożeństwa z modlitwami o uzdrowienie, nabożeństwa kontemplacyjne, czuwania, pielgrzymki, itd. Znamy też różne praktyki religijne, jak choćby post i jałmużna.

Ta różnorodność znajduje swoje odbicie również w wielości grup modlitewnych. Zobaczmy, w Kościele możemy się spotkać ze wspólnotami neokatechumenalnymi, Odnowy w Duchu Świętym, Domowego Kościoła i im podobnymi, które wielbią Boga

w sposób pełen ekspresji, rytmicznego śpiewu, nawet tańca. Ale są też wspólnoty modlitwy w ciszy. Są wspólnoty nastawione na modlitwę, ale są też wspólnoty charytatywne oraz takie, w których jest więcej dyskusji, rozważań Pisma Świętego.

W naszych świątyniach uczestniczymy w Mszach świętych celebrowanych w językach narodowych, wg porządku wprowadzonego przez papieża św. Pawła VI Konstytucją Apostolską *Missale Romanum*. Ale są też wspólnoty, które sprawują najświętszą ofiarę naszego Pana, Jezusa Chrystusa w rycie trydenckim, po łacinie. Są wspólnoty, które sprawują tę ofiarę w rycie ambrojańskim, grekokatolickim i innych, zgodnie z pozwoleniem danym przez Stolicę Apostolską.

Ta różnorodność nabożeństw, wspólnot i rytów stanowi cudowne bogactwo wspólnoty Kościoła, bogactwo dane nam przez Boga. Korzystajmy z tego daru! Przyjrzyjmy się kilku nabożeństwom i praktykom religijnym, aby wybrać dla siebie te, przez które najpełniej będziemy mogli oddać Bogu cześć, dzięki którym bardziej zjednoczymy się z naszym Panem.

Jedną z bardzo znanych i starych form oddawania czci Bogu jest pielgrzymka. Kilka myśli poświęca jej papież Franciszek w bulli „*Spes non confundit*” otwierającej Rok Jubileuszowy. Zwraca uwagę, że nasze doczesne życie jest pielgrzymką - drogą, na końcu której czeka na nas Pan. Papież zachęca nas, abyśmy w czasie szczególnym, którym niewątpliwie jest Rok Święty, przeżyli taki właśnie sposób wyrażenia naszej wiary, jakim jest pielgrzymka. Zachęca do pielgrzymowania do Rzymu, ale również do innych miejsc w Kościołach lokalnych. W piątym akapicie bulli czytamy:

„To nie przypadek, że pielgrzymowanie wyraża fundamentalny element każdego wydarzenia jubileuszowego. Wyruszanie w drogę jest typowe dla tych, którzy poszukują sensu życia. Piesze pielgrzymowanie bardzo sprzyja odkrywaniu na nowo wartości milczenia, wysiłku i tego, co istotne. Również w nadchodzącym roku pielgrzymi nadziei nie omieszkają przemierzyć dróg starożytnych i współczesnych, aby intensywnie przeżyć doświadczenie jubileuszowe. W samym Rzymie, oprócz tradycyjnych szlaków w katakumbach i Siedmiu Kościołach, pojawią się także szlaki wiary. Przechodzenie z jednego kraju do drugiego, jakby granice zostały pokonane, przechodzenie z jednego miasta do drugiego w kontemplacji stworzenia i dzieł sztuki, pozwoli docenić różne doświadczenia i kultury, nosić w sobie piękno, które zharmonizowane z modlitwą, prowadzi do dziękczynienia Bogu za cuda, których dokonał. Kościoły jubileuszowe, wzdłuż szlaków oraz w Wiecznym Mieście, będą mogły być oazami duchowości, w których można odświeżyć drogę wiary i napić się ze źródeł nadziei, przede wszystkim przystępując do sakramentu pojednania, niezastąpionego punktu wyjścia dla prawdziwej drogi nawrócenia. W Kościołach partykularnych należy zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie kapłanów i wiernych do spowiedzi oraz na dostępność tego sakramentu w formie indywidualnej.”

W naszej polskiej pobożności pielgrzymki mają swoje ważne miejsce. Najbardziej znaną jest pielgrzymka na Jasną Górę - do naszej Matki, Maryi, przychodzimy każdego roku w sierpniu z niemal wszystkich miejscowości polskich. Ale mamy też pielgrzymki lokalne - w naszej archidiecezji np. pielgrzymujemy do Maryjnego Sank-

tuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej. Wiele parafii i innych wspólnot religijnych ma swoje miejsca i zwyczaje pielgrzymkowe. Jednak zanim wyruszymy w jubileuszową pielgrzymkę, przypomnijmy sobie, czym w ogóle jest ten rodzaj pobożności.

Pielgrzymką można nazwać wyprawę lub podróż do świętego miejsca, którą podejmujemy z powodów religijnych. Pielgrzymowanie do świętych miejsc jest znane w niemal wszystkich religiach od najdawniejszych czasów. Można tu wspomnieć choćby - znany z opisów znajdujących się w Piśmie Świętym - zwyczaj pielgrzymowania Żydów do Jerozolimy. Ważne są tu dwa elementy: motywacja (nie każda podróż do np. Sanktuarium Jasnogórskiego jest pielgrzymką) i miejsce. Zanim więc wyruszymy na pielgrzymkę, musimy w sercu wzbudzić intencję i wypowiedzieć ją Panu Bogu w czasie modlitwy. Intencje mogą być różne. Może to być intencja pokutna za popełnione grzechy przez nas samych, albo przez naszych bliskich, albo przez polityków wprowadzających grzeszne ustawy i rozporządzenia, za grzechy ludzi Kościoła: kapłanów i biskupów ale też i świeckich katolików niosących swoją postawą zgorzenie. Może być intencja wynagradzająca Panu Jezusowi Jego cierpienie, mękę i ból. Albo wynagradzająca Niepokalanemu Sercu Maryi Jej ból spowodowany ludzkimi grzechami odrzucającymi łaskę Boga i słowa Maryi przekazane w licznych objawieniach. Może to być intencja błagalna o łaskę wiary i nawrócenia, o wszelkie inne łaski, o które z pokorą chcemy prosić naszego miłosiernego Boga. Może to być intencja za zmarłych o dar życia wiecznego dla tych, którzy zakończyli już ziemską drogę życia. Może być intencja dziękczynna za dary i łaski, których doświadczamy osobiście, których doświadczają nasi bliscy, których doświadczamy jako wspólnota wiary, jako wspólnota narodowa. Może to być każda inna intencja, którą nosimy w sercu, którą chcemy wypowiedzieć Bogu i podkreślić jej ważność dla nas pielgrzymim trudem. Bo właśnie pielgrzymka powinna łączyć się z trudem, z jakimś wyrzeczeniem, z wysiłkiem i krzyżem, który ofiarowujemy naszemu Panu.

Miejsce pielgrzymki możemy wybrać sami. Nie musi to być znane sanktuarium, bardzo oddalone od naszego miejsca zamieszkania, do którego idzie się kilka dni, albo do którego trzeba jechać samochodem. Pielgrzymka nie musi nas nic kosztować. Miejscem naszego pielgrzymowania może być skromna kapliczka, do której dojście będzie dla nas stanowiło jakiś trud – trud na miarę naszych możliwości. Jednak w Roku Jubileuszowym są wyznaczone miejsca pielgrzymkowe, które połączone są z możliwością uzyskania odpustu zupełnego pod zwykłymi warunkami. Tradycyjnymi miejscami są cztery bazyliki w Rzymie: św. Piotra na Watykanie, Najświętszego Zbawiciela na Lateranie, bazylika Większa Matki Bożej oraz św. Pawła za Murami, a także trzy bazyliki w Ziemi Świętej: Grobu Świętego w Jerozolimie, Narodzenia Pańskiego w Betlejem i Zwiastowania Pańskiego w Nazarecie. Miejscem uzyskania odpustu są też lokalne kościoły katedralne oraz sanktuaria wskazane przez biskupa miejsca.

Zatrzymaliśmy nasze myśli przy praktyce pielgrzymkowej. Przeżywamy teraz miesiąc listopad - czas wzmożonej modlitwy za zmarłych. Warto więc przypomnieć sobie znaczenie modlitwy znanej jako „wypominki za zmarłych”.